

Onderwerp OV-bureau Groningen Drenthe: Jaarstukken 2023, Ontwerpbegroting
2025 en Gewijzigde GR
wensen en bedenkingen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14 050

Bijlage(n) 4

Ons kenmerk 93861-2024

Datum 18 april 2024 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte lezer,

U ontvangt deze brief omdat het dagelijks bestuur van het OV-bureau Groningen Drenthe op 4 april 2024 de Jaarstukken 2023 en de Ontwerpbegroting 2025 heeft vastgesteld. De Jaarstukken 2023 zenden wij u ter kennisname toe. Voor de Ontwerpbegroting 2025 heeft uw raad de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. Op 8 juli 2024 zal het algemeen bestuur van het OV-bureau Groningen Drenthe een besluit nemen over de definitieve Begroting 2025. Uw eventuele zienswijze zal bij het vaststellen van de begroting worden meegenomen.

Daarnaast sturen wij u de gewijzigde gemeenschappelijke regeling OV-bureau Groningen Drenthe toe. Naar aanleiding van de wetwijziging Wet Gemeenschappelijke Regeling (d.d. 1 juli 2022) is de tekst gewijzigd in lijn met de geldende wettelijke bepalingen. Ook hiervoor heeft uw raad de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

Jaarstukken 2023

2023 was een jaar met veel rituitval. Dit werd grotendeels veroorzaakt door een hoog ziekteverzuim onder buschauffeurs en materieel dat regelmatig uitviel. Helaas leidde dit tot een minder betrouwbaar busproduct, waardoor reizigers tevergeefs of lang op een bus hebben moeten wachten. Dit heeft ertoe geleid dat het dagelijks bestuur van het OV-bureau Qbuzz erop heeft gewezen om de rituitval terug te brengen naar de (in de concessie) afgesproken norm. Eind 2023 was de rituitval bij Qbuzz al sterk teruggedrongen richting de norm. Er wordt gewerkt om dit nog verder naar beneden te brengen richting de afgesproken norm.

Volgvel 1

2023 was ook het jaar waarin het aantal busreizigers in Groningen en Drenthe steeg ten opzichte van 2022. Eind 2023 zat het reizigersniveau op gemiddeld 95 procent van voor corona. Opvallend is de verschuiving van werk- en onderwijsgerelateerde reizen naar sociaal-recreatieve reizen, vooral in de weekenden.

Verder valt te vermelden dat het inhoudelijke doel voor duurzaamheid in gram CO₂ per reizigerskilometer duidelijk niet is gehaald. De realisatie over heel 2023 is uitgekomen op 33,1 gr/rkm (reizigerskilometers), dit is 21,9 gr/rkm hoger dan de beoogde begrotingsdoelstelling voor 2023. Qbuzz heeft verklaard gedeeltelijk op diesel te hebben gereden i.p.v. de schonere HVO-brandstof. Qbuzz heeft aangegeven dat het genoodzaakt was dit uit kostenoverwegingen te doen. Het OV-bureau beraadt zich momenteel op vervolgstappen omdat Qbuzz hiermee niet voldaan heeft aan de gestelde concessienorm.

Overige relevante ontwikkelingen zijn te lezen in de Jaarstukken 2023 die als bijlage is toegevoegd.

Ontwerpbegroting 2025: beleidsinhoudelijke hoofdlijnen

De Ontwerpbegroting 2025 geeft een beleidsinhoudelijk en financieel overzicht van de plannen en ambities van het OV-bureau voor 2025. Het centrale thema van de ontwerpbegroting is 'Welkom in de bus', met als doel meer mensen in de bus te verwelkomen en reizigers een zorgeloze reis te bieden.

Vanuit die visie streeft het OV-bureau er naar om steeds meer reizigers het gevoel van 'rust' te kunnen laten ervaren. Daarom zijn vijf thema's gedefinieerd waar elke dag aan wordt gewerkt; beschikbaarheid, vertrouwd, tijd, comfort en duurzaam. Voor het OV-bureau vormen deze thema's een toetsingskader voor haar werkzaamheden; het draagt bij aan het 'rust' gevoel van de reiziger.

Het OV-bureau werkt aan de hand van zeven beleidsdoelstellingen aan haar hoofddoel.

Indicatoren	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Reizigerskilometers	59,2%	6,7%	3%	3,5%	3,5%	3,5%
Kostendekkenheid	45%	47,2%	45,6%	50%	50%	50%
Gebiedsdekking	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Punctualiteit	87,9%	85%	85%	85%	85%	85%
Klanttevredenheid	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Inwonertevredenheid	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
CO ₂ Uitstoot	33,1 gr/rKM	8 gr/rKM	5 gr/rKM	5 gr/rKM	6 gr/rKM	7 gr/rKM
Busvloot ZE	52,9%	64%	87%	nb	nb	nb

Ontwerpbegroting 2025: financiële hoofdlijnen

Net als in de voorgaande jaren is het voor het OV-bureau nog altijd een uitdaging om tot een sluitende (meerjaren)begroting te komen. Het jaar 2023 werd afgesloten met een tekort van €6,3 miljoen. Hiervan was €4,8 miljoen reeds begroot in de primaire

Volgvel 2

begroting als onderdeel van het herstelpakket na corona. In 2023 is er bovenop deze voorziene €4,8 miljoen een aanvullend tekort ontstaan ten opzichte van €1,5 miljoen waarover uw raad op 20 december 2023 middels een brief (387466-2023) is geïnformeerd. Dit tekort is ontstaan als gevolg van een hogere kostenindex en is gedekt uit de covid- en algemene reserve.

De Ontwerpbegroting 2025 en het meerjarenbeeld laten zien dat we de komende twee jaren nog te maken hebben met financiële risico's en uitdagingen. Om 2025 sluitend te krijgen is er een uitname van €3,5 miljoen uit de algemene reserve nodig. In 2026 is er €1,7 miljoen uit de algemene reserve nodig om het jaar sluitend te krijgen. Vanaf 2027 is een positieve trend zichtbaar. In 2027 wordt een positief saldo van €0,9 miljoen verwacht en in 2028 €2,2 miljoen.

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Saldo baten en lasten	-5.727	-2.403	249	2.204
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-5.727	-2.403	638	39
Begrotingssaldo	0	-0	887	2.243
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-3.489	-1.664	-	-
Structureel begrotingssaldo	-3.489	-1.664	887	2.243

Bovenstaande informatie toont aan dat het meerjarenbeeld onzeker is. Het weerstandsvermogen komt eind 2026 met €3,1 miljoen ruim onder het berekende minimumbedrag van €5,25 miljoen. Op het moment dat een groot deel van de benoemde risico's (zie argumenten en afwegingen) zich daadwerkelijk voordoen, bestaat de kans dat het opgenomen weerstandsvermogen ontoereikend is om deze tegenvallers op te kunnen vangen. In dat geval zullen er aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de begroting sluitend te krijgen.

Eerdere zienswijze 2023

Op 21 juni 2023 heeft uw raad ingestemd met de zienswijze dat de gemeente Groningen, gezien onze positie als deelnemer in het openbare lichaam zonder dat het daarvoor rijksmiddelen krijgt, niet zou moeten bijdragen aan een voorzien tekort:

Het college adviseert de raad van mening te zijn dat de gemeente Groningen – als deelnemer in het openbare lichaam zonder dat het daarvoor rijksmiddelen krijgt – alleen zou moeten bijdragen in de uitvoeringskosten van het OV-bureau. Als het gaat om de 'aanvullende bijdrage van de deelnemers', zou de gemeente Groningen niet moeten bijdragen aan het oplossen van dit deel van het verwachte tekort in de begroting. De gemeente Groningen heeft daarin dezelfde positie als alle andere gemeenten in de provincies Groningen en Drenthe en dus niet dezelfde posities als de beide provincies.

Risico's

TVOV2023

Zoals eerder aangegeven, heeft het OV-bureau eind maart 2023 de aanvraag ingediend voor de Transitierегeling Vergoeding Openbaar Vervoer 2023 (TVOV), die is bedoeld om de lagere inkomsten en hogere kosten op te vangen. Tussen het ministerie van IenW en het OV-bureau is een verschil van inzicht ontstaan over de grondslag van de berekening van de maximale hoogte van de toekenning van de TVOV 2023. Het OV-

Volgvel 3

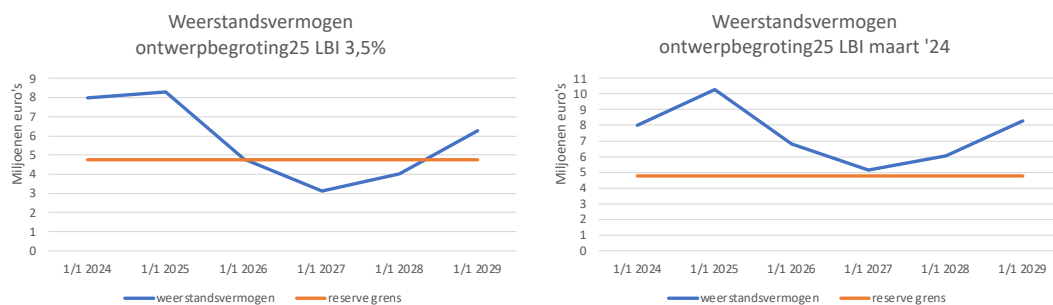
bureau is het niet eens met de door het ministerie van IenW afgegeven TVOV-beschikking van €2,5 miljoen. Op grond van de regeling meent het OV-bureau recht te hebben op €7,7 miljoen. Het OV-bureau is hierom een beroepsprocedure tegen het ministerie van IenW gestart. Deze discussie is als risico van 50% opgenomen in de ontwerpbegroting 2025 en de bepaling van het vereiste bedrag voor het weerstandsvermogen.

Studenten OV

De herijking van de Studenten OV-opbrengsten zorgt er voor dat de opbrengsten lager zijn dan voorgaande jaren. Dit is een structureel effect, waarbij in de Ontwerpbegroting 2025 rekening is gehouden is met een lagere opbrengst van 15% ten opzichte van het jaar 2023. Vergeleken met 2024 zijn de SOV-opbrengsten naar verwachting € 4,4 miljoen lager in 2025. Het is echter niet uitgesloten dat de korting hoger uitvalt. Dit betekent minder opbrengsten voor het OV-bureau.

LBI

De Landelijke Bijdrage Index (LBI) wordt toegepast op de uitvoeringskosten van Qbuzz. Op 18 maart jongstleden is de LBI voor 2024 en 2025 uitgekomen, die na een eerste snelle berekening een positief effect tonen van circa €2 miljoen in 2025 (dit brengt het tekort dus terug naar €1,5 miljoen). Deze berekening was bij het opstellen van de ontwerpbegroting nog te prematuur om al in deze ontwerpbegroting te verwerken. In juni volgt een nieuwe update voor de LBI. Het OV-bureau is voornemens om deze verwachte positievere LBI op te nemen in haar definitieve begroting. Het is hierdoor mogelijk dat een uitname uit de reserve van de volledige €3,5 miljoen niet nodig zal blijken. In onderstaande grafieken is de stand van het weerstandsvermogen met de in de voorliggende ontwerpbegroting opgenomen LBI (links) afgezet tegen de LBI van maart (rechts).

Wijziging Gemeenschappelijke Regeling OV-bureau Groningen Drenthe n.a.v. wetwijziging Wet Gemeenschappelijke Regeling d.d. 1 juli 2022

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd, met een geldende implementatietermijn van twee jaren. De wetwijziging beoogt een versterking van de positie van de deelnemende en vertegenwoordigende bestuursorganen bij besluitvorming in (en over) een Gemeenschappelijke Regeling. Voor deze bestuursorganen wordt met de wetwijziging aanvullende controle-instrumenten geïntroduceerd en wordt de positie die zij innemen rondom het functioneren van de regeling versterkt. Wegens een aantal nieuw in de Wet gemeenschappelijke regelingen opgenomen bepalingen, wordt de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling OV-bureau gewijzigd.

Volgvel 4

Deze gewijzigde gemeenschappelijke regeling ziet enkel op het voldoen aan de geldende wettelijke bepalingen. Bepalingen omtrent een zienswijze voor besluiten, participatiemogelijkheden, een actieve informatieplicht, een evaluatiemoment of afspraken aangaande uittreding worden in deze regeling doorgevoerd. De huidige memorie van toelichting blijft van kracht. De voorgestelde wijziging van de GR OV-bureau is afgestemd met de juristen van de provincies Groningen en Drenthe en de gemeente Groningen.

Uw raad heeft de mogelijkheid om binnen acht weken een zienswijze kenbaar te maken.

Vervolg

U wordt verzocht uw eventuele zienswijze op de Ontwerpbegroting 2025 tijdens de behandeling in de raad kenbaar te maken. Het dagelijks bestuur zal in de vergadering van 4 juli a.s., rekening houdend met deze eventuele zienswijze(n), bepalen hoe de ontwerpbegroting aan het algemeen bestuur worden voorgelegd. Het algemeen bestuur wordt vervolgens gevraagd in hun vergadering op 8 juli a.s. de definitieve begroting vast te stellen.

Wat betreft de wijziging van de GR besluiten de colleges van de deelnemende bestuursorganen tot wijziging van de GR en vragen toestemming binnen een termijn van 13 weken aan hun raad en staten.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

locoburgemeester,
Mirjam Wijnja

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.